

AMAIERAK OSOTZEN DAU LANA

Bertso barriak esan nai ditut
Laukariz'en omenean,
gain eder artan osotu da-ta,
egintz on bat eleizean;
ain larri egon kristau etxea
negar malkoen artean,
orain pozezka ikusi geinke
argi txinten printzapean.

Zuekin nai dot ospatutea
izerdi latzen bustia,
oroz-goitikan atsegin jat-ta,
abadetzaren bidia;
nire agurra artu eizue
pipia eta koipa,
alaitasunez ospatu daigun
Laukarizko eleiz obria.

Gizadiaren semeak gara
gizonak eta abadeak,
gizontasuna ta apaltasuna
bediz euzkoen loreak;
muiñetaraiño maiteko ditut
euskaldun erri zaleak,
baiña apaizak oroz-goitikan
zarie lagunkideak.

Ezin esan dot nai dodan aifian
gizonaren ontasuna,
geiago nai dot. gogoz, maitatu
beraren edertasuna;
zuri begira, apaiz laguna,
urtuten jat biotz guna.
itz bat bakarrik jatort burura...
artu nire maitasuna.

Zenbat on garbi ikusi dodan
erri onen biotzean,
argiz beterik sartu izan jat
beren ederra barnean;
geroztik, beti, begira nago
samurtasunen artean,
maitatu nai-ta, lertu bearrez
on egiñen kurutzean.

Euskalerrria maitatzearen
emongo nuke bizia...
bat eta bi ta, iru ta lau ta,
urtu arterik guztia;
jakituria eta ertia
gizontasuntasunez betia,
zure irudiz arritu dozu
munduaren arpegia.

Erri on batek gauz asko ditu,
geiago, Euskalerrriak,
lur zabal eder, zelai orleiak,
ta gorantz adi mendiak;
lagunetara begiratuaz
gizon zentzundun argiak,
ta batez ere seme on legez
abade agurgarriak.

Gora ta gora abestu daigun
erriaren izenean,
enda ederraosotu zan ta
Euskalerrriko lurtean;
zentzun garbia alde batetik
sinismen garrez betean,
aupa gizonak, ernai apaizak,
euskaldun jator bidean.

GERNIKA

Zer asmotzar darabilk
gizon onenen aurka
il-zarabiotan...
garunak ustelduaz
zentzuna galdu al jak
zorakerietan...?

Zer agiantzen bioatzak...?
Kristau izen ederrenaz
gizonak ilteko...?
Baiña zillegi al jak
pentsamentu baltz ori
erria austeko...?

Zerk itsutu au Patxi?
Orea ez dok lur au
euzkoena baiño.
Jatorrizko legean
semeak landu joek
betitik gaurdaño.

Pekaturik baltzenaz
loitzen ausarutu al az
Ai,! negarren samiña
iregan elduko jak
gabaz loturikan.

Goia negarrez jagok
lurra miñez dardaraz,
gibela zartautu:
larri, oi, alarau,
piztiak orroaka
azurrak ausita.

Gernikaren azkena...
Frankotarrak barreka
erria auskeran...!
Suaz erre, apurtu...
amaak uluka negar,
umeak ilkeran.

Ai nere oldozpena...!
Arriak kiskalita,
suak erre ditu...
Non zagoz euskalduna...
etsaiak gorrotoaz,
auts biur al zaitu...?

Ainbesteko obena,
zelan sortu eiteken
gizon biotzean...?
Egiz, gaiztetsiko dot,
gorrotoaren sua
ilketa baltzean.

Illintien dardaraz
besarkatuko zaitut,
GERNIKA maitea;
Suz, oroimen garretan,
kiskali jat biotza...
ene oñazea...!

Gorbei mendian nengon.
Euzkadi neukan, aurrez,
gudaren oiñetan.
Gernika aipagarria
bake gozoan egon
astelen lanetan.

Etsaiaren gogoia,
zer darabilk iregan
ondamendietan...
Burua galdu al jak.
ala biotza erre
il amorruetan...?

Ezagutugabeko
eriotza asi dok
Gernika gaiñian;
Burdin... Olio... sua
gorotoz, gorrituta,
jausi dok errian.

Jendea arrituta,
zoratuta lez doa
suari igeska;
baiña bidean zear
egazkin tiropean
negarrez oiuka.

Munduan ordu arte,
txarkeriz, etzan egin
olako ilterik;
odolaren beroa
een biurtu al jak
GERNIKA austu nairik...?

Erri dana sutu da.
Etxeak jausten doaz
burdiña azpian.
Gernikaren azkena
sortu nai ete dabe
su-arren artian..?

Ormak zatika doaz.
Au garraren samiña
eriotz artian...
Ainbeste lagun dagoz
sua darioela,
intziri bizian.

Arripetik urten nai,
baiña ezin ibili,
azurrak ausita;
ezin etsi bizia
ta suz inguatirik
jendea erreta.

Umearen dei miña,
amaren besoetan
odol biurtuta;
amak ez daki zer ein
arri ta su artean,
samiñak erreta.

Frankoren egazkiñak
ez eben armiarik
suaga garretan;
erre da ta austu da,
lotsaz dago mundua
anaien miñetan.

Bigarren sua dator,
egitan, gaizkillea,
errea ukatzen;
gaiztakeri alena...!
obena ezarri nai
euzkoei iraintzen.

Solozabal'tar Paulin